

Warszawa, dnia 21 kwietnia 2017 r.

Protokół piątego posiedzenia Parlamentarnego Zespołu Wspierania Inicjatyw Obywatelskich i Kontaktów z Organizacjami Pozarządowymi

W dniu 21 kwietnia 2017 r. odbyło się piąte posiedzenie Parlamentarnego Zespołu Wspierania Inicjatyw Obywatelskich i Kontaktów z Organizacjami Pozarządowymi, którego porządek obejmował dwa punkty:

- 1) koncepcję podjęcia prac nad projektem nowej, zintegrowanej ustawy o samorządzie terytorialnym we współpracy zespołu z Komisją Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej,
- 2) wstępną informację o rządowym projekcie ustawy o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Idea podjęcia prac nad projektem nowej, zintegrowanej ustawy o samorządzie terytorialnym pojawiła się w związku z nie do końca spełnionymi oczekiwaniami przedstawicieli samorządów względem obowiązujących dziś przepisów prawa. Choć wiadomo, że prace nad projektem ustawy to bardzo trudne, długookresowe zadanie, to jest ono niezwykle potrzebne. Kompleksowa ustawa o samorządzie terytorialnym powinna uregulować, w odniesieniu do gmin, powiatów, województw, związków metropolitalnych i m. st. Warszawy, takie kwestie jak: zakresów działania, organizacji władz, ograniczeń zawodowej i gospodarczej aktywności członków władz jednostki, statusu członków władz (oświadczenia majątkowe, rejestr korzyści), niepołączalności stanowisk samorządowych z innymi funkcjami publicznymi, funkcjonowania władz, w tym w okolicznościach nadzwyczajnych (postępowanie naprawcze), gospodarki mieniem jednostek, gospodarki finansowej jednostek, współpracy między jednostkami (związki, porozumienia etc.), nadzoru nad jednostkami czy też prawa miejscowego.

Podjęcie inicjatywy powinno być poprzedzone uzyskaniem konsensu zainteresowanych, idea powinna więc zyskać akceptację rządu oraz struktur samorządowych (związków jednostek samorządu terytorialnego). Dopiero po akceptacji generalnej koncepcji można będzie przystąpić do prac legislacyjnych.

Proponowane wyżej przedsięwzięcie wpisuje się w rolę patrona samorządu, jaką przyjął na siebie odrodzony Senat w pierwszej kadencji, pilotując przyjęcie ustawodawstwa samorządowego z ustawą z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym na czele.

W drugiej części posiedzenia pan Wojciech Kaczmarczyk – dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przedstawił członkom zespołu informację na temat rządowego projektu ustawy o Narodowym Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, znajdującego się obecnie w końcowej fazie uzgodnień z przedstawicielami sektora obywatelskiego. Jego zadaniem ma być wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także działalności pożytku publicznego i wolontariatu w zakresie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 i 1948). Narodowe Centrum ma przejąć zadania będące dotychczas w kompetencji ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, ma również stać się instytucją odpowiedzialną za dystrybucję środków w tym zakresie. Stanie się ono operatorem Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. Będzie zarządzać programami wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, realizując zadania poprzez zwiększanie instytucjonalnej sprawności organizacji pozarządowych oraz innych zorganizowanych form społeczeństwa obywatelskiego, ich niezależności oraz profesjonalizmu, przy jednoczesnym zachowaniu ich obywatelskiego charakteru.

Do zadań Narodowego Centrum należeć też będzie zwiększenie wagi sektora obywatelskiego w polityce rządu oraz zwiększenie ilości realizowanych programów. Ma ono wyrównywać szanse małych organizacji obywatelskich, które do tej pory nie potrafiły sięgać po środki publiczne, zagraniczne czy prywatne na realizowanie programów, w tym także programów rządowych. Zadaniem Narodowego Centrum będzie również wspieranie wszelkich form wolontariatu. Ma temu służyć program rozwoju wolontariatu długoterminowego, nazwany „Korpusem Solidarności”.

Przy realizacji zadań Narodowe Centrum będzie mogło współpracować z podmiotami zagranicznymi i krajowymi, realizować zadania samodzielnie lub zlecać ich realizację wyłonionym w drodze otwartego konkursu ofert organizacjom i podmiotom, będzie też mogło uczestniczyć w realizacji programów operacyjnych w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Narodowe Centrum prowadzić będzie ewaluację programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Po prezentacji projektu ustawy członkowie Zespołu wyrazili swoje opinie i uwagi zarówno do konstrukcji ustawy jak i treści zawartych w projekcie.

(D.W)